

ACİL EYLEM - GÖZLEMEVİ

TUR 001 / 0322 / OBS 021

Ceza/Yargısal taciz

Türkiye

25 Mart 2022

Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FIDH) ve Dünya İşkenceyle Mücadele Örgütü (OMCT) ortaklığıyla oluşturulan İnsan Hakları Savunucularının Korunması için Gözlemevi Türkiye'deki aşağıda belirtilen durum konusunda yeni bilgiler elde etmiştir ve müdahalenizi talep etmektedir.

Durum açıklaması:

Gözlemevi, İnsan Hakları Derneği (İHD), Diyarbakır Şubesi üyesi ve Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen) üyesi **Fırat Akdeniz'e** verilen ceza hakkında bilgilendirilmiştir. Akdeniz, Türkiye'de zorla kaybetmeleri ve yargısız infazları durdurmayı, soruşturmayı, önlemeyi ve bu kişiler için adalet aramayı savunan önemli bir insan hakları savunucusudur.

Fırat Akdeniz, 23 Mart 2022 tarihinde davasının son duruşması için Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nin önüne çıktı. "Yasadışı silahlı örgüte üye olmak" suçundan (TCK Madde 314/2) altı yıl üç ay hapis cezası verildi. Akdeniz'in avukatları bu karara itiraz edecek. Fırat Akdeniz'e kararın kesinleşmesine kadar yürürlükte olacak şekilde seyahat yasağı getirildi.

Akdeniz, 24 Mayıs 2021 tarihinde evinde yapılan ve yasaklı olduğu iddia edilen bir yayının ele geçirildiği aramanın ardından aynı gün keyfi olarak gözaltına alındı. Diyarbakır 4. Sulh Ceza Hakimliği, 26 Mayıs 2021'de "yasa dışı silahlı örgüte üye olmak" suçundan tutuklu yargılanmasına karar verdi. 17 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, Akdeniz hakkında resmi olarak suç duyurusunda bulundu. İddianame, Akdeniz'in Ekim 2019'dan Aralık 2020'ye kadar halka açık 17 farklı toplantıya katılmasına dayanıyor. Bu halka açık toplantılar arasında Dünya Barış Günü, Kürtçe dili festivali ile cinsiyete dayalı şiddete, avukatların keyfi olarak gözaltına alınmalarına ve yerelde seçilmiş kişilerin keyfi olarak görevden alınmalarına karşı gösteriler gibi çeşitli etkinlikler var. Cumhuriyet Savcılığı, bu halka açık toplantılarda Kürdistan İşçi Partisi'nin (PKK) faaliyetlerinin ve ilkelerinin övüldüğünü ve savunulduğunu iddia ediyor.

3 Eylül 2021 tarihinde Akdeniz'in Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davasının ilk duruşmasında, yukarıda belirtilen iddiaların doğrulanması için isimsiz bir tanık ifadesi alınmıştır. 8 Eylül 2021 tarihinde, ikinci duruşmanın ardından, Akdeniz, davasında karar açıklamasını beklemek üzere şartlı olarak serbest bırakılmıştır.

Gözlemevi, Fırat Akdeniz'e yönelik yargısal taciz konusunda ciddi endişesini dile getirerek Akdeniz'in hedef alınmasının, İHD üyeleri de dahil olmak üzere Türkiye'deki insan hakları savunucularının suçlaştırılmasına dair daha yaygın bir eğiliminin bir parçası olduğunu vurgulamaktadır. Kurum ve üyeleri, barışçıl insan hakları faaliyetleri ile ifade ve örgütlenme özgürlüğünü kullanmaları nedeniyle yıllardır yetkililer tarafından yargısal taciz ve yıldırıma maruz bırakılmaktadır; buna örnek olarak İHD Eş Genel Başkanı **Eren Keskin'e** [ceza verilmesi](#), örgüte yönelik tehdit ve [damgalama](#) eylemlerinin yanı sıra İHD Eş Genel Başkanı **Öztürk Türkdoğan** hakkında yürütülen [üç ceza davası](#) verilebilir.

Gözlemevi, Fırat Akdeniz'in cezalandırılmasını şiddetle kınamakta ve Türkiye yetkililerini hakkında verilen mahkumiyet kararını bozmaya ve Fırat Akdeniz ile birlikte Türkiye'deki tüm insan hakları savunucularına yönelik yargı düzeyindekiler de dahil olmak üzere her türlü taciz eylemine son vermeye çağırılmaktadır.

Talep Edilen eylemler:

Lütfen aşağıdaki talepler doğrultusunda Türkiye yetkililerine yazınız:

i. Fırat Akdeniz ile birlikte Türkiye'deki tüm insan hakları savunucularının fiziksel ve psikolojik bütünlüğünün korunmasının her koşulda teminat altına alınması;

ii. Fırat Akdeniz hakkındaki ceza kararının bozulması; Akdeniz ile birlikte Türkiye'deki diğer tüm insan hakları savunucularına yönelik yargı düzeyindekiler de dahil olmak üzere her türlü tacize son verilmesi ve herhangi bir baskı ya da misilleme korkusu olmaksızın meşru faaliyetlerini yürütebilmelerinin her koşulda sağlanması;

iii. Fırat Akdeniz'in davasında sürecin kanunlarca belirtilen esaslara uygun olarak yürütülmesi ve adil yargılanma haklarının teminat altına alınması;

Adresler:

- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan. e-posta: contact@tccb.gov.tr
- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ. e-posta: info@adalet.gov.tr
- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu. e-posta: diab@icisleri.gov.tr; sti@icisleri.gov.tr
- Büyükelçi Mehmet Kemal Bozay, Türkiye Cumhuriyeti Avrupa Birliği Daimi Temsilciliği, Brüksel, Belçika. e-posta: info@turkdeleg.org; tr-delegation.eu@mfa.gov.tr
- Büyükelçi Sadık Arslan, BM Cenevre Ofisi nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği, İsviçre. e-posta: turkey.unog@mfa.gov.tr

Lütfen ülkenizdeki Türkiye Büyükelçiliğine ya da diplomatik misyonlarına da yazınız.

***

Cenevre-Paris, 25 Mart 2022

Yanıtınızda atılan adımlar hakkında bu başvurunun kodunu belirterek bizi bilgilendirmenizi rica ederiz.

İnsan Hakları Savunucularının Korunması için Gözlemevi (Gözlemevi) 1997'de Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FIDH) ve Dünya İşkenceyle Müdahale Örgütü (OMCT) tarafından kurulmuştur. Bu programın amacı, insan hakları savunucularına karşı baskıyı engellemek veya bu durumlara çözüm üretmek üzere müdahale etmektir. FIDH ve OMCT, uluslararası sivil toplum tarafından hayata geçirilen bir Avrupa Birliği İnsan Hakları Savunucuları Mekanizması olan ProtectDefenders.eu üyesidir.

Gözlemevi ile irtibata geçmek için acil durum hattını arayınız:

- E-posta: Appeals@fidh-omct.org
- OMCT Telefon: + 41 22 809 49 39
- FIDH Telefon: + 33 1 43 55 25 18